

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egészévre	4 fr.
Félévre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A petrosényi anyakönyvi kerület.

A születések, házasságok és halálozások közhiteles nyilvántartására és tanúsítására szolgáló állami anyakönyveket, Petrosényben a községi jegyző vezeti.

Az azokba bejegyzett adatok szerint 333 születési-, 233 halálozási eset és 48 házasságkötés fordult elő Petrosényben 1898. évben.

Nem a statisztikai adatok, sem a népesedési viszonyok ismertetése teszi indokoltá a kérdés felvetését, hanem az anyakönyvvezetésnek az ismertetett fenti adatok szerint aktuális ügye immár elutasíthatlanul előtérbe lép és a közérdek szempontjából is orvoslást igényel.

Tekintsük a hivatkozott adatokat:

614 születési, halálozási és házasságkötési eset lett anyakönyvbe vezetve, tehát a vásár és ünnepnapokat is beleszámítva átlag két bejegyzés fogatosított naponként. Ez számszerűleg mérlegelve nem tet-

szik soknak, de ha az azzal járó teendőket ismerjük, be kell látnunk, hogy a községi jegyző egyéb adminisztrációs dolgai mellett az anyakönyvvezetést, annak fontosságához mért lelkiismeretes pontossággal nem végezheti anélkül, hogy ez egyéb tekintetben a közszolgálat rovására ne essék.

Ha tudjuk, hogy egy szülési esetről: a bába bejelentését kell jegyzőkönyvbe vezetnie; meggyőződést kell szereznie a bejegyzés teljesítésére végett előtte megjelentek személyazonosságáról, ami itt Petrosényben, hol a kontinens minden részéről idevándorolt hullámzó lakosság váltakozik — nehéz feladat; a családi és utónevekről szintén biztos meggyőződést kell szereznie, valamint az illetőség s honosságáról is; fel kell olvasni s megmagyarázni az annyi kérdés és vergődés után nagy nehezen fogatosított bejegyzést s mert az itt előforduló minden nyelvet nem értheti, még megbízható-tolmácsról is kell gondoskodnia; az esetleges hibákat vagy hiányokat helyesbíti; egyidejűleg vezeti

az anyakönyvi másolatot, mutatós s kiáltja a statisztikai lapot és a külhonosokról még egy másolatot készít s a bejegyzésről tanúsítványt ad. De vannak komplikáltabb esetek is, még pedig igen gyakoriak, a midőn sokkal több időt igényel a bejegyzés körüli teendő ellátása.

Házasságkötéseknél természetesen még az érintett teendőknél kívül a törvényszabta kellékek igazolása mellett az eljegyzésre, kihirdetésre s magára a házasság megkötésére vonatkozólag terjedelmes adatgyűjtés szükséges, melynek beszerzése sokszor idegen hatóságokkal, idegen nyelven folytatott levelezés útján sikerül s olykor napokat igényel.

Egész kötetre terjedne, ha az anyakönyvvezető teendőit még a halálesetek bejegyzése körüli teendők részletezésével is ismertetnők.

Legjobb meggyőződéssel állíthatjuk, hogy ha az anyakönyvvezető az 1894. évi XXXIII. t.-cz. illetőleg a m. kir. belügyministernek az annak végrehajtása tárgya-

PETROSÉNY és VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Budapesttől Szomáliig.

Inger Soliman a temesvári kadétiskola elvégzése után a 95. számú gyalogezredhez lett beosztva s ott mint kadét, később mint hadnagy Bécsben szolgált.

Már kadétnövendék korában előszeretettel foglalkozott az afrikai eseményekkel; megtanulta az arab nyelvet s 1895-ben egy évi szabadságot vett és Marakkóba ment, a hol a marakkói szultán hadseregét szervezte.

Szabadsága letelte után, visszavonult ezredéhez, de kalandozási vágya nem hagyta nyugodni s még ugyanazon évben végleg szabadságot vett és elment Konstantinápolyba, hol mint volt katonatisztnek és magyarnak sikerült több előkelő pasával megismerkednie.

Egy alkalommal, midőn az egyiptomi kérdés került szóba és vitatkoztak azon, miképpen lehetne az angolokat kiverni Egyiptomból; Inger akkor a következőket mondta az ott levő pasáknak: „a törökök politikájukkal az angolokat sosem fogják Egyiptomból kiverni, hanem ő tud egy embert, a ki elég erővel rendelkezik, hogy az angolokat kiverhesse, ez az ember pe-

dig Mahdi Szudánból és az ő terve az, hogy elmegy Mahdihoz, organizálja hadseregét, átveszi annak parancsnokságát és 2 év alatt Egyiptom ki lesz tisztítva az angoloktól. A törökök természetesen lelkesülten fogadták Ingernek ezen tervét és egyuttal azt tanácsolták neki, hogy menjen Kairóba, majd ők adnak neki ajánlóleveleket több pasához s azoknak a segítségével könnyen bejuthat Szudánba.

Inger elutazott Konstantinápolyból Kairóba s ott érintkezésbe lépett több pasával, kikhez ajánló-levele volt.

A véletlen úgy akarta, hogy éppen akkor egy karaván jött Karthumból Kairóba, ennek tulajdonosát egy pasa magához hívatta és kérdezte, hogy hajlandó volna e Inger Kartumba vinni? A tevetulajdonos jó baksisért vállalkozott e nehéz és veszélyes feladatra, mert a háttér az angolok nagyon őrizték, de egyuttal kijelentette, hogy jelenlegi útjában ezt nem teheti, mert az angolok tudomással bírnak az ő itt létéről és szemmel tartják, hanem ő most visszamegy és egy pár hét múlva visszsjön úgy, hogy az angolok semmit se tudjanak róla és akkor aztán átesempészi Inger a határon.

Vagy 8 hét eltelté után a karaván tulajdonosa vissza is jött, hozott magával 2 írást az egyik egy egyiptomi pasának szolt, a másik

Ingernek. Az Inger levelében a Mahdi írja neki, hogy tárt karokkal fogadja és egyuttal kinevezi emirnek és az összes lovasság parancsnokának; de az angolok valakinek árulása folytán a do-logról tudomást szereztek, a tevetulajdonost elfogták, Inger pedig kiutasították Egyiptomból.

Inger erre Adenbe ment azzal a tervvel, hogy onnan Szomálon keresztül bemegy Szudánba, de az adeni parancsnokoló tábornok kiutasította Adenből és egyuttal tudomására adták, ha még egyszer angol területre teszi lábát, mint kémet az angol törvények szerint itélik el.

Inger Adenből Djibontiba ment, mely francia gyarmat lett egy karavánt szervezett és el is jutott Harárig, de itt Ras Makonen elfogta és visszaküldte Djibontiig.

Hogy Ingernek sikerült-e később Szudánba jutni, azt nem tudni, ő azt állítja, hogy volt a Mahdinnal s mint a lovasság parancsnoka több csatában részt vett. Annyi tény, hogy Ingernek jobb válán súlyos sebesülésnek nyomai látszanak, továbbá, hogy a Mahdi táborában több szomáli törzsfőnökkel ösmerkedett meg, a kik őt fejedelmüknek vállasztották. Az is tény, hogy Ingernek több előkelő seiktól aláírott kinevezési okmánya volt. Ezzel a 2 okmányával Inger Konstantinápolyba ment, hogy a szultán erkölcsi és anyagi támogatását kérje.

ban kiadott 60.000 számu utasítása értelmében eljárva teljesíti kötelességét Petrosényben, naponként átlag 4—5 óráig a legnagyobb lelkiismeretességgel, törvén tudással és szakismerettel dolgozhatnak.

Mikor végzi egyéb teendőit mint községi jegyző?

Nem indokolatlanul vetjük fel a kérdést, hogy a jegyző az 1886. évi XXII. t.-cikk szerinti teendők ellátására hivatott községi tisztviselő-e; vagy az 1894. évi XXIII. t.-cz. rendelkezésének végrehajtására hivatott állami közeg?

Törvény szerint mind a kettő.

Mindkettőnek nem felelhet meg. Ez emberileg képtelenség. Természetesen, állításunk Petrosényre vonatkozik, bár alkalmazható volna a vármegye legtöbb körjegyzőségére is. Mulhatlanul szükséges volna tehát, hogy Petrosényben külön állami anyakönyvvezetői hivatal rendszerszerűsítessék, amint rendszeresítve vannak az ország oly községeiben számtalan helyen, hol az anyakönyvvezetéssel megközelítőleg sinesen annyi dolog mint itt.

Az irattár kezeléséről nem is szólunk, amely törvényszerint szintén az anyakönyvvezető kötelessége.

Különösen házasságkötéseknél, a külsőségekben is kifejezésre kell juttatni az aktus kiváló fontosságát s ezért kizárólag e célra berendezett külön és megfelelő helyiségben kell az anyakönyvvezetői hivatalnak elhelyezve lenni.

Az anyakönyvvezető állami funkció,

tehát az állam feladata, hogy törvényszabta módon gondoskodjék annak teljesítéséről.

Községi képviselőtestületünk a maga részéről bizonyára nem zárkozik el a viszonyok őszinte feltüntetése s az állapot szanálása tekintetében reálháruló kötelessége teljesítése előtt.

A mi munkaszünetünk ! ?

Az ipari és kereskedelmi munkások érdekében a kormány — a nyugat nagyobb államainak hasonló irányú törvényekben foglalt alapelvei szemelött tartásával — 1891 évben benyújtotta a törvényhozásnak az ipari-munka vasárnap és szent István napján való szünetének szabályozására irányuló törvényjavaslatát. A törvényhozás a kormány eziránti javaslatát elfogadta és így törvényerőre emelkedett a vasárnapi munkaszünet.

E törvény intenciója nem lehet más, mint hazánk e legnagyobb testületének módját és alkalmát nyújtani, hogy a folytonos, szellemet és testet kimerítő munka után legyen néhány oly órája, melyet részint önművelésének fejlesztésére, részint pihenésre és szórakozásra fordíthasson.

A modern nemzetgazdasági elvek is feltétlenül szükségesnek jeleznek a munkában elfáradt, kimerült erők munkabírájának fejlesztésére munkaszünetet.

Angliában az ipar és kereskedelem e vezérszerepet vívó államában a törvényhozás sokkal nagyobb és sokkal jobban ellenőrzött munkaszünetet állapított meg mint nálunk — és daczára ennek fejlődik és gyarapodik. — A törvény hazánkban a munkaszünet idejét általánosságban vasárnap déli 12 órától, hétfő reggel 6 óráig állapítja meg, sajnos nekünk az ország határszélén lakóknak azon sokak által kedvesen, de még többek által nem kedvesen fogadott engedményt adja, hogy az ipari munka vasárnap délután 2 óráig folytatható.

Mi indította a kormányt ez engedmény megadására, nem kutatom. Avagy mi, kik ha-

zánk e végvidékén küzdünk a létért, erősebb fizikummal és nagyobb szellemi erővel megáldott lények vagyunk e mint az ország belsejében lakók? A mi munkabírásnak nagyobb-e? Avagy ami szellemünk és testünk nem áhitozik e legáltalabb egyszer hetenként egy kis nyugalmat, esőndet avagy szórakozást nyújtó szünetre, hogy azután másnap annál nagyobb munkakedvvel és pihentörökkel megint dolgozzunk és — dolgozzunk?

Erre a felelet csak az lehet, hogy bizony mi is csak oly emberek vagyunk mint nem a határszélén lakó munkatársaink.

Azt hiszem, hogy egy a magas kormányhoz felterjesztendő petitionnak megvolna azon sokak által hön öhajtott eredménye, hogy mi is pihenhessünk, mint szeretett hazánk belsejében lakó embertársaink.

Indítsunk tehát mozgalmat, hozzuk kívánásainkat jól indokolt kérvényben a magas kormány színe elé és mi is fogunk pihenhetni.

Felkérem ennelfogva Petrosény és vidékének összes ipari és kereskedelmi munkásait ez uton is, hogy egy ily irányú mozgalom megindíthatása céljából f. hó 22-én d. u. 5 órakor a Baresay szálloda nagytermében tartandó értekezletre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek, hogy a valószínűleg mindnyájunk által öhajtott nagyobb munkaszünet kivívásának érdekében a szükséges lépéseket megtehesse.

Jakabfi Rezső.

ÜJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök hosszas szenvedés után f. hó 10-én elhalt Kolozsvárt, hol nagy részvét mellett temették el. A temetési szertartást Antal Gábor ev. ref. püspök végezte.

— **Eljegyzés.** Petrosény előkelő társadalmi körében nagyrabecsült s köztisztelőben álló Peccol Antalnak művelt, kedves és bájos leányát Klementine kisasszonyt f. hó 7-én eljegyezte Heim János aradi nagykereskedő. A megkötendő szép frigyhez boldogságot és szerencsét kívánunk.

Ingernek előbbi ösmerősei befolyása folytán sikerült Achnet Cselajdin pasával a szultán első hadsegédével megösmernednie és ez megigértte neki, hogy a szultánt értesíteni fogja az ő itt létéről. Nehány nap eltelté után Achnet Cselajdin magához hivatta Ingert és tudomására adta, hogy a szultán jelenleg semmit sem tehet érdekében, hanem majd később küldjön az ottani feketékből egy küldöttséget és ő aztán sajátjából fogja Ingert támogatni, egyuttal azt a tanácsot adja neki, forduljon a magyar kormányhoz talán az támogatni fogja.

Inger megfogadta a szultán tanácsát s egy képviselőjét Dr. Const. Kyfotiszt küldötte Budapestre. Ez érintkezésbe lépett a kereskedelmi miniszterrel s Inger nevében azt az ajánlatot tette a miniszternek, hogy a Szomálban felhalmozott nyers terményeket Magyarországra szállítja, és kötelezi magát az ottani nép szükségleteit Magyarországból fedezni.

A kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy ő directe nem mehet a dologba bele, hanem majd proteálni fogja olyképpen, hogy egy pár gazdagabb kereskedőből konzorciumot fog alakítani, a mely Ingert pénzzel ellátja; mert Inger kijelenté, hogy ő csak úgy képes a terményeket exportálni, ha innen több európai vizs magával. A magyar kormány előbb tudakozódott Konstantinápolyban a török kormánynál,

hogy Inger állításai valók-e? A török kormány igenlőleg válaszolt. Erre a magyar kormány meghívta Ingert Budapestre. Inger eljött s itt a kereskedelmi miniszter megbízottjával többször tanácskozott. Inger, következőképp akarta tervét keresztülvinni; — és ezt közölte és a kormánynyal:

Vállalatához katonatiszteket akar angazsálni, mert ezek jobban kibírják a fátalakat és Afrikában a kereskedelem közvetítése igen nagy veszélylyel jár, mert az ország belsejéből tevéken kell az árukat a tengerpartra szállítani és ha 200 tevéből álló karavánnak nincs legalább 200 fegyverese, úgy azt bizonyára kirabolják és a kíséretet agyonverik. Ezért kellett nekik leginkább katonatiszteket, hogy a karavánvédő csapatokat kiképezzék és az áruk partraszállításánál azokat vezessék.

Inger, miután pénzügyi dolgait rendbe hozta, több aktív és volt katonatisztet angazsált mégpedig a bécsi katonatisztek egyesületének útján. Az egyesület elnöke Ingerrel érintkezésbe lépett ki minden egyes tisztnak havonként 300 frtot, teljes ellátást és a magyarországra szállítandó árukból bizonyos %-ot ígért, továbbá appellált hazafiaságunkra, mert saját helyzetünkön javítva hazánkban is nagy szolgálatot teszünk.

Mi, tudván azt hogy a minisztérium és komoly tapasztalt kereskedők állnak e vállalat élén, örömmel irtuk alá a szerződést. Inger egyuttal értesített bennünket, hogy 15 nap alatt utra készen legyünk.

Ő időközben nagy bevásárlásokat tett, mindenütt készpénzzel fizetett. Junius 25-én kaptuk az értesítést, hogy 27-én Fiumében legyünk, 27-én reggel az expedíció összes tagja összegyűlt: katonatisztek, orvosok, mérnökök, mesteremberek, összesen 38-an. Junius 28-án megjött Inger is és mindjárt a Mária B. nevű hajóra szálltunk, melyet a konzorcium boesátott rendelkezésünkre s egy kis parti csavargózós volt. Első nap minden jól ment, de már a második nap a tengeri betegség folytán igen sokan beteg fekdtek.

Hajónkon Szcília részére rakomány volt és így több helyen kikötöttünk; Milánóban, Meszinában és Szirakuzában. Itt alkalmunk volt meggyőződni arról, hogy milyen nagy a nyomorúság Szcília lakossága közt, hol egy felnőtt ember napibére 1 frank.

Szcíliából Málta szigetére mentünk, hol hajónk szenet vett fel. Máltáról 5 napi utazás után Port-Saidba értünk, a midőn Damiettel egymagasságba értünk, mely várost hajónkról látni lehetett s igen meglepett a tenger színe,

— **Esküvő.** Dr. Deák Lajos hátszegi ügyvéd f. hó 20-án d. u. 1/4 órákor esküszik örök-hűséget a nagy-becskeréki izr. templomban Hillz Malvinka kisasszonynak.

— **Az első fecske.** A „Polgári Olvasókör” és az „Ipartestület” jan. hó 21-én, szombaton, a Baresay-szálloda összes termeiben, pénztárak javára bált rendeznek. Kezdeté este 8 órákor. Személyjegy 1 frt, családjegy 1 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét a bányatársulati zenekar és Péter Károly petrosényi kitűnő cigányzenekara szolgáltatja. Legutóbbi számunkban már említést tettünk Petrosény és vidéke előkelő köreiben rokonszenven fogadott ezen táncvigalomról, mely az idei farsang első elite-bálja lesz. A köztudomású hangulat és érdeklődésből vont következtetés szerint, társadalmi életünk előkelősége részt veend az idei rövid farsang ezen nagyobb szabású táncmulatságán. A rendezőség, aranyifjúságunknak e téren rutinirtnak elismert tagjaiból felkérve, mindent elkövet, hogy ezen első — úgy látszik itt egyetlen — bál minden tekintetben sikerüljön. A terem díszítése s világítására kiváló gond fordítottatik s az erkölcsi és anyagi siker az eddigi jelekből ítélve biztosra vehető. A meghívók szétküldettek s a kik véletlenségből nem kaptak, de arra igényt tartanak, szíveskedjenek az olvasó kör, vagy az ipartestületnél tudtal adni; mint-hogy csak is a meghívottakat vehetnek részt.

— **Az ág. ev. nőegylet bálja** f. hó 15-én este lesz a Prokopp vendéglőben. A meghívók már szétküldettek. Személyjegy 50 kr., családjegy 3 személyig 1 frt. A jótékonycélu bála felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Törvényhatósági bizottsági tagok választásáról** legutóbbi számunkban referáltunk, azonban nyomdahiaból az újból megválasztott Janza Vazul szolgabíró neve kimaradt, mit készséggel helyreigazítottunk.

— **Az időjárás.** Megenyhült a lég, olvad a hó, fűces a jégpálya. A koresolyázó társaság lába alatt megingott a talaj, az igazgatóság álláspontja tarthatatlan és ezen ex-lex állapot nem segít sem a lányok rimánkodása, sem a menyecskék interpellálása, sem az együttes

mely eddig ultramarinkék volt, most egyszerre zöld lett a Nilus vizétől. Port-Said igen csinos homokszivatagon épült város s két részből áll: az arab és európai részből. Az európai részben számos vendéglő és bazár van, kikötőjében pedig igen élénk, pezsgő a kereskedelmi élet. Délután két óra tájt Kamara spanyol-admirális hajóháda futott be a kikötőbe, mely miután már lefizette az egy és fél millió frankot a Suez-csatorna társaságnak az átkelésért a Vöröstengerrel visszahívatott. Port-Saidból a Suez csatornán át Suezbe mentünk. A csatorna mindkét partján kőbor beduinok szaladtak óra hosszat a hajó után, mert a csatornán keresztül a hajó lassan megy és a hajóról partra dobott kétszer-szüllet mohón felkapkodtak.

Suez után következett, a mi iránt előre is respektussal viseltettünk: a Vörös-tenger. Sejtettük már előre, hogy szenvedéseket fogunk kiállani e 7 napig tartó uton. Sejtelmünk teljedsébe ment, mert míg a Suez öböl igen nyugtalan volt; a tenger a mi kis hajónkat, mint egy dióhéjat egyik hullámról a másikra dobta s ezenkívül a forróság is elviselhetetlenné vált. De ez még tűrhető volt, hanem a Suez csatorna elhagyása után következett csak a rekkenő hőség. A hőmérő árnyékban felszállt 48% Celsiusra. Délelőtti 11 órától délután 3 óráig az

obstrukció. A nyájas elnök udvariásan biztatgatja a türelmetlen urhölgyeket; (— mert azok a türelmetlenek —) „fogunk még koresolyázni, okvetetlen, majd ha fagy.” Egy elkéseredett kisasszony, akire ráfogtak hogy: „beretválja a jeget,” szorakozottságában a koresolyát tálalta fel disznófő-sajt (magyarul svartli) helyett. A másikkal meg más bolondos eset történt, de most még korai a koresolyasport elmúlt szezonjáról referálni, mert még vonhat szikrázó sima jégpánczélt a fő fodros tükre a könyörülő idő. Annyit azonban konstatálhatunk, hogy a Tegér-zékenyebb hőmérőn — a bőrén, ros szimptomák mutatkoznak; amennyiben a koresolyázó társaság részvényeit 99% veszteséggel erősen kinalják, de a kereslet nagyon lanyha irányzatot vett. Ez ros kilátás a mostani időnyre.

— **Eljegyzés.** Ulrich Piroska kisasszonyt, Ulrich Márton piskii állami tanító kedves leányát eljegyezte Sándor Alfréd piskii m. á. v. mozdonyvezető. Gratulálunk.

— **Fillérestély.** Meghagyjuk a czimet, bár inkább rá illenék hogy: „táncvigalommal egybekötött hangverseny.” Ezt a benyomást tette a jelen voltakra, kik f. hó 8-án esti 1/28 órákor minden helyet elfoglaltak a Baresay vendéglő nagytermében, amely oly fogyatékosan volt világítva, hogy a szereplőket alig lehetett látni s a füst és por pedig szinte fojtó volt. Az urak lehetnének oly figyelmesek, hogy ne szivarozzanak s a vendéglős saját érdekében gondoskodhatnék a terem kilvilágításáról, valamint asztalok és székekről. Egyébként az estélyt következőleg ismertetjük: 1) Dombora Ilonka k. a. lépett elsőnek az emelvényre s a „Szórazott kisasszony”-t oly élénken és annyi természetességgel produkálta, hogy gyönyörűség volt őt hallani és látni. Természetesen a zajos tapsokot megérdemelte. 2) Joanovits Katica és Junger Helen kisasszonyok játszották ezután két czimbalmon „Bihari kesergőjét”-t ügyes betanulással, összevágóan, majd közkívánatra Joanovits K. k. a. Borgia Lucretia dalmű egyik legszebb részletét játszotta szépen és elismerésre méltóan; Junger H. k. a. pedig: „Csendes az éj füzespartján” s „A faluban szól nóta” népdalokkal érdemelte ki az elismerés tapsait.

emberek egész kábultak voltak és ez így tartott 7 napig. Végre július 22-én a Babel-Mandel szoros elhagyása után Inger tudunkra adta, hogy másnap délután 4 órákor Dongaritánál partra szállunk. Dongarita a térképen mint nagyobb helyiség van lerajzolva a parton levő 2 palma szintén meg volt jelölve a térképen, mint iránypont. Hajóskapitányunk 23-án délután jelezte a partot. Nemsokára láttuk mi is a 2 pálmát, de a helységet sehol, az Adenből kapott sürgönyök szerint itt nagyobb mennyiségű áru van felhalmozva és Inger seikjei is itt várják. De mi mindezekből semmit sem láttunk. Inger, ki pár hónap előtt itt volt nem tudta magának a dolgot megmagyarázni. Végre elhatározta, hogy 12 ural — természetesen jól fel-fegyverkezve — partraszáll, de még a partraszállás előtt figyelmeztetett bennünket, hogy ha vissza nem térne naplemente előtt; a parton fogja töltöni az éjt, egyttal figyelmeztetett, hogy lefekvés előtt töltsük meg revolvereinket és vegyük magunkhoz, mert a parthoz közel levő benlakók esetleg megtámadják hajónkat. Még eddig egy emberi lényt nem láttunk. A meddig a szem látott, végtelen sivatag terült el, nem volt egy fa vagy bokor s a kövek a nap-tól egészen megfeketedtek.

(Folyt. köv.)

3) Simon Vilmos hadnagy ur, az Inger Szolmán-féle expedíció volt tagjának lapunk mai számában közölt felolvasását osztatlan érdeklődéssel hallgatta s zajosan megtapsolta a közönség. 4) Sternád Albert ur énekelt ezután kedves neje ügyes czimbalomkísérete mellett remek népdalokat: „Elragadta galambomat a Balaton”, majd közkívánatra: „Sirtam eleget utánad”. Ugy a szépen énekelt népdalok, mint azok trióiért kitüntető elismeréssel adózott a közönség. 5) Mikszáth „Kaszát vásárló paraszt”-ját most is kaczagatóan s eredetiséggel adta Bakos József ur s a kereskedőt megfelelően személyesíté Grosz Jenő ur. 6) „Az első zsilvölgyi dalkör” énekelt egy humoros dalt: „Pepi Tant”-ot. Közkívánatra megkellett ujránia s ez bizonyítja, hogy tetszett a közönségnek. 7) Molnár Veronka k. a. mély érzéssel s szépen szavalta Zalár egyik legremekőbb költeményét: „Zizin”-t s a közönség figyelmét és érdeklődését teljesen lekötötte. Az elismerést szintén megérdemelte. 8) A magyar költészetnek egyik legkiválóbb gyöngyét, „Az élőszobor”-t — Vörösmartytól — szavalta Sternád A. ur, az érzellemhullámzás minden frázisát megkapó erővel és hűséggel domborítva ki. Zajosan megtapsolták. Végül ismét a dalárda lépett az emelvényre s elénekelt a „Marseilles”-t összevágóan, szépen. Következett a tánc, mely élénk hangulatban éjfélt utánig tartott. A négyeseket 60—70 pár táncolta; a bevétel szép jövedelmet biztosított jótékony célra.

— **Házzsenteelés.** Vízkeresztkor a kath. lelkészek a hívek házaít megszentelik Petrosényben és vidékén. Ez a szokás igen régi; azon időből ered, midőn az új év vízkeresztkor kezdődött s az egyház az év kezdetén isten áldását kérte házáiról házra járva hűveire megszentelte azok hajlékát. Sokan nem értik vagy félremagyarázzák ezt a kegyeletes szokást, mely hogy már századok előtt divott Magyarországon, bizonyítja az alkalmi ének is. melyet a házzsenteleskor a ministrans gyermekek énekelnek s a hagyományokat kegyekkel őrző egyház a mai napig a maga ősi eredetiségében fentartott s a következő:

Egyetemben házba bemenének
Ékezt köszöntének

Megismervén, hogy a gyermek ő Istenség volna.
Bizony ember e világért halandó volna.

Más uton haza eredének

Angyal szótát miatt,

Hogy Heródes elfelejtvén az ő nagy haragját,

Mit a gyermek fölől hallván szívébe vett volt.

— **A vajda-hunyadi állomás kibővítése.** A vajda-hunyadi m. kir. vasútvélek felső ércztelepéhez külön iparvágányt építenek. Ennek a vágánynak a vajda-hunyadi állomáshoz való csatlakozása következtében szükségessé vált, hogy az állomást is kibővítsék.

— **Az új altatószer.** Ki ne ismerné a morfiom hatását, mely megszünteti a testi fájdalmakat, álmat idéz elő, csilapítja az izgatott idegeket, de viszont kártékony hatása is van az emberi szervezetre, mert megmérgezi, megromítja az idegrendszert. A morfiomnak ezen káros hatásától óvja meg Drezer német tudós új szere az emberiséget, a mely szer ugyanazon hatást fejt ki mint a morfiom, de az idegrentó, káros, mérgező hatás nélkül. Heroinnak nevezte el Drezer az új szert, melylyel már 50 emberen tett kedvező eredménnyel kísérletet. Általános használat után fog bebizonyulni, hogy a gyógyszer beválik e valóban s ha igen: nagy áldása leend az emberiségnek.

— **A sorshúzás.** F. hó 14-én volt a sorshúzás a szolgabírói hivatalban. Minthogy ezen sorozó járás 175 első korosztályu újonca közül egy sem jelent meg valamennyire névze hivatalból ejtetett meg a sorshúzás.

— **Új szabó üzlet.** Mannheim F. férfszabó Petrosényban a fűtezan, a Krausz-féle házban (a czukrázda helyén) a jövő héten szabó-üzlet nyit.

Több világosságot. Az utczák világítása körüli mizeriákról már említést tettünk. Ezt nem ismétljük, de a közönség körében mindinkább nyilvánul a jogos kívánság, hogy a vasúti feljáróhoz alkalmaztatnék két lámpa. Végrehajlása korlát már van, de az az élénk forgalom, mely az említett uton rendszerint s leginkább éjjelenként meg van; kívánatosá teszi, hogy oda lámpák állíttassanak s éjjelenként világítsanak is.

Kirabolt közégi pénztár. Vármegyénkben, Demsus községben kirabolták a közégi pénztárt s 553 frt 96 kr. közpénzt elemeztek. A csendőrség által fogatosított nyomozás szerint e hó 7-én d. u. 5 óra tájban a közégi jegyző eltávozott az irodából s a segéd-jegyző egyedül maradt ott s csak esti 7 óra tájban távozott onnan, a midőn a fegyveres éjjeli őrmár ott volt. Másnap reggel a közégi pénztárnak csufolt — utibürend nagysága — faladát felnyitva s kiürítve ott találták a patakpartján. A várbeli csendőrség azonnal megindította a nyomozást s konstataulta, hogy a jegyző eltávazása után senkisémet lehetett más az irodában, csak a segédjegyző, mert az éjjeli őrmár az ajtó előtt őrködött egész éjjel s már akkor ott volt, midőn a segédjegyző onnan eltávozott. Az irodáját sértetlen, tehát a saját kulcsával lett a segédjegyző által távozásakor bezárva. A láda is kulccsal lett kinyitva. Az irodától a patakpartjáig, hol egy láda volt, csak a nyom volt a tiszta havon s az a csendőrség megállapítása szerint Rác Amos segédjegyzőé, kinek cipője hajszálal beleillett a havon tisztán látható nyomokba. Ez alapon kérdőre vonták a segédjegyzőt, ki mindent tagad. Most Vargha Gusztáv csendőrfőhadnagy szakaszpáncsnok személyesen s a legnagyobb erélyvel teljesíti a rendőri vizsgálatot, melynek eredménye még ismeretlen, de a fentebb előadott gyanúkokon kívül, azon körülmény, hogy a nevezett segédjegyző jövedelmével arányban nem álló módon költekezik. A folyamatba tett vizsgálat feladata lesz kideríteni, hogy kasszarablás, vagy hivatali sikkasztás esete forog-e felett. Egy azonban kétségtelen

és ez az, hogy a közpénz megfelelő gondossággal, szabályszerűen nem őriztetett, mert tűz- és betörésmentes szekrényben kell azt tartani. Kinek a hibája, hogy nem így volt, az a politikai hatóság elbírálása alá tartozik, valamint a mulasztás megtorlása is. Ez az eset, — melyhez hasonló vármegyénkben a ritkaságok közé tartozik, — az illetékes felettes hatóságot bizonnyára figyelmessé teszi, hogy a közpénzek szabályszerű őrzése tekintetében az alárendelt hatóságokat és közegeket kötelességük teljesítése körül szigorúan ellenőrizni kell. A folyamatban levő vizsgálatot figyelemmel kísérjük s a fejleményekről annak idején referálunk.

Fültömirigy. Urikányban a fültömirigy betegség járványszerűen fellépett Urikányban a gyermekek között s a közegészségügyi hatóság ezen ragályos betegség továbbterjedésének megállítására nézve megfelelőleg intézkedett.

Hamis egy forint. Muntján Juon petrilai cigány Lónyán az Imling vendéglőben hamis egy forintossal akart fizetni, azonban a vendéglősné észrevette s a csendőrségnek tudomására hozta. A csendőrség nyomozást, vizsgálatot tartott, de több hamisítványt nem talált a házkutatás alkalmával sem a gépre rá nem akadt, hanem egy darab — fél kilónyi súlyú — ónt talált, melynek rendeltetésére nézve Muntján nem tudott elfogadható magyarázatot adni sem arra nézve, hogy az ónból készített hamisítványt hol szerezte. Az eset bejelentetett a bíróságnak.

Birta. Minden községnek van utczán ténfergő szerencsétlene, kit minden gyermek ismer és pajkos kedvtelése tárgyálul használ. „Uteza-bolondja“-nak szokták őket nevezni, kik ha nem közveszélyesek is, de a járó-kelőket még is bosszantják. Petrosénynek is van ilyen szerencsétlene a „Birta“, kinek az eszét a pálinka rontotta meg s most ott kóborol az utczákon a csintalan gyermekek mulattatására s még inkább mások botránkoztatására. Ismer és névről megszólít mindenkit s ha nem is sért, de kellemetlen. Ott van mindenütt, a hol nincs

rá szükség. Legutóbb a gör.-kath. karácsonyi isteni tisztelőtén viselkedett oly botránnyosan, hogy onnan kellett bekisérni a börtönbe, annak ablakából pedig az utczán járókra kiabált. Ha eltolonezoltatni nem lehet, gondoskodni kellene, hogy különösen uralók, ilyen ténfergőnek az inzultálásától megkíméltesse.

A világ vége. Falb csillagász, akinek több jóslata teljesült már, azt a meglehetősen fontos hírt közli, hogy folyó évi november hó 12-én a föld összeütközik egy üstökös csillaggal s ez a fatális karamból végetvet a világnak. A két égitest összeütközését más csillagászok is kikerülhetlennek állítják. Már most, hogy novemberben, vagy más tudósok számítása szerint tízezer év múlva lesz e vége a világnak: — majd rálesünk.

Az üvegek hitelesítése. A vendéglőkben, koresmákban s egyéb nyilvános helyeken csak hitelesített üvegek használhatók. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a hitelesítés körüli nehézségekre való tekintettel megengedte, hogy f. évi július hó 1-ig látassanak el koronabélyeggel a közhelyeken használt üvegek s azután a hitelesítetlenek eldoboztatni s az üzlet tulajdonosok büntettetni fognak.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Figyelmeztetésül kérem becses lapjában közölni, hogy a rendőrök utasítottak általam, miszerint oly esetekben, a midőn bárki is az oldalfegyver elvételére merészkedik és azt megkísérli — annak használatára jogosított.

Petrosény 1899. január 14.

Dombora László
jegyző.

Szerkesztői üzenet.

Előfizető. Vulkán. Jól van egy, amint a beküldött levélben közölve lett.

H I R D E T É S E K.

Fizetőképes
osztálysorsjáték
alelárusítók
kerestetnek
kedvező feltételek mellett
Ajánlatok czimzendők:
Általános Tudósító
hirdetési osztálya
Budapest, VII. Erzsébet-körút 14.

Kérje
The Continental
a Bodega Company
oildaghtrii spangol és portujál
borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé
sekben, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben
Saját fiók. Budapest
csak: IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
sarkán, a Gentry-Casinoval szemben
Petrosényben kizárólag csak Jakabfi Rezső fű-
14-20 szerkereskedésében kapható.

Amerikai zsebórák.
Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.
Ára darabonként 3 forint.
Jótállás mellett, míg a készlet tart.
Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.
Önberetváló készülék.
Fox, valódi szolingeni gyártmány, sok kiállításán kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségektől megment. Tartós és pénzt megtakarító.
Darabja 3 frt.
A penge csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.
Egy külön penge hozzá 1 frt.
Megrendelhető: 15-26
POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
Budapest, V. ker., Kálmán-utca 15.
Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.